

Torek, 19.5.2020

Geografija 7

Četrtek, 21.5.2020

Dober dan sedmošolke in sedmošolci!

V četrtek imamo ocenjevanje znanja geografije. Prosim, da mi do jutri, na moj mail, pošljete vaše telefonske številke. Izberite si dva sklopa vprašanj izmed vseh treh, ki ste jih dobili (odgovarjali boste na dve izmed treh skupin vprašanj, ki sem vam jih poslal). Kdor bo želel, bo lahko odgovarjal na vse in tudi na vprašanja nove snovi.

Za spraševanje obvezno potrebujete zemljevid Evrope (lahko je tudi iz Atlasa).

Spraševal bom s pomočjo telefona (video klic - viber), kdor ne bo imel Viber-a, pa le audio.

Pričel bom ob 8.00, do 9.00 načrtujem: Sven, Karin, Tjaša, Tanja, Cleo, Anesa, Gregor, Luka in Leon. Med 9.00 in 10 pa: Jana, Matic, Maj, Jernej, Tine, Taja, Nejc in Benjamin. V slučaju kakršnihkoli težav, se dogovarjamo individualno. Še enkrat prosim, da mi do jutri na moj mail pošljete vaše telefonske številke. Hvala in uspešno učenje. Lep pozdrav Jožko Udovič

Pričeli smo s spoznavanjem Azije in njenih naravnogeografske značilnosti: lege, površje (naravne enote), podnebja in rastja. Zapisali smo si o legi in površju, spodnji zapis je o podnebjju in rastlinstvu.

Kratek zapis podnebja in rastlinstva Azije:

1. V Južni in jugovzhodni Aziji je ekvatorialno podnebje, ki prehaja v savansko in najbolj razširjeno podnebje monsumsko (visoke temperature in veliko padavin; dve dobi deževna in sušna) – tropski deževni in monsumski gozdovi.
2. V Jugozahodni Aziji je ob sredozemskem morju sredozemsko podnebje, drugod pa polpuščavsko in puščavsko podnebje.
3. V vzhodni Aziji prevladuje oceansko podnebje z listnatimi gozdovi travniki.
4. V osrednji Aziji imajo celinsko podnebje z travniškim rastjem in gozdovi. V višjih predelih prehaja v višinske podnebne in rastlinske pasove. V notranjosti pa v polpuščavske in puščavske predele.

Primer zapisa podnebja in rastlinstva Azije brez Severne Azije. Zapis je za prepis preobsežen. Z njegovo pomočjo pa izvemo veliko o značilnostih podnebja Azije

1. Azija leži v vseh toplotnih pasovih in tako srečamo v Aziji vse podnebne tipe
2. **V tropskem pasu** je podnebje ekvatorialno, savansko in tropsko suho in polsuho in tudi monsumsko.

Ekvatorialno podnebje : za ekvatorialno podnebje so značilne temperature nad 25°C, enakomerne padavine, ki so po navadi nad 2000mm, zaradi njih tu raste primarni deževni gozd (ki je najbolj izkrčen na svetu) in sekundarni deževni gozd. Ekvatorialno podnebje je najbolj vidno v Indoneziji, Filipinih. na Malajskem polotoku in v Zahodnih Gatih.

Savansko podnebje: so značilna temperaturna nihanja, vendar je povprečna temperatura še zmeraj pri 25°C. Padavin je manj kot v ekvatorialnem podnebjju, 500-1500mm. v tem tipu podnebja se pojavljata deževna ter sušna doba. Kot že ime pove tu prevladuje savansko rastlinstvo (Indokitajska in Dekanskem polotoku).

Tropsko suho in polsuho podnebje: so značilna temperaturna nihanja; vendar pri tem podnebjju le okrog 20°C. V območju suhega podnebja ne pade več kot 250mm padavin na dan, v polsuhem a od 250-500mm padavin. Rastlinstvo pa je puščavsko ter polpuščavsko. Takšen podnebni tip se pojavlja na Arabskem polotoku ter v puščavi Tar.

Subtropsko vlažno in monsunsko podnebje: temperature poleti nad 25°C, pozimi pa padejo pod 20°C. Padavine so zmeraj nad 1000mm, višek pa je poleti zaradi monsunov, ki prinesejo še več vode iz morja. Rastje je monsunsko ter vlažni subtropski gozd. Zelo pomembni rastlini sta bambus in tikovec. Ti podnebji se nahajata na jugu Kitajske, severnem delu Indokitajske, Indije ter Bangladeša, južni del Japonske in južne Koreje.

Monsuni so posebnost azijskega podnebja in so vetrovi. Poleti, ko se kopno hitreje segreva kot morje, monsunski vetrovi pihajo s hladnejšega morja (visok zračni tlak) na toplejše kopno (nizek zračni tlak) in prinašajo padavine. Pozimi pa s hladnega kopnega (visok zračni tlak) pihajo na toplejše morje (nizek zračni tlak) suhi monsunski zimski vetrovi. Nastajajo zaradi neenakomernega segrevanja in zaradi različnega zračnega pritiska.

Subtropsko suho in polsuho podnebje: temperature v tem podnebjju so visoke poleti nad 20°C, pozimi pa pod 20°C. Padavin je malo, 0mm v suhem podnebjju in od 250-500mm v polsuhem. Polsuho ima deževno dobo, prsti so puščavske, tako kot tudi rastje. Pojavlja se severnem delu Arabskega polotoka, med Indijo ter Pakistanom in v srednjem delu jugovzhodne Azije.

3. **V zmerno-toplem pasu** je celinsko - kontinentalno, oceansko, sredozemsko

Sredozemsko podnebje: temperature so nad 20°C, ima vroča ter suha poletja, ter mile in vlažne zime. Temperaturna nihanja so zelo majhna. Padavin je manj od 1000mm, uspeva mediteransko rastje, prsti so rdeče in rjave mediteranske. Sredozemsko podnebje se nahaja okrog črnega ter Sredozemskega morja.

Kontinentalno vlažno podnebje temperature so nad 20°C, značilna pa so nihanja temperatur. Padavine so od 500 do 1250mm, višek jih je poleti. Rastje je listnati ter mešani gozd. prsti so gozdne, rjave ter sive. Pojavlja se v severnem delu japonske, v severni Koreji, vzhodni deli Azije ter nižavja na severu Kitajske.

Oceansko podnebje mile zime ter mila poletja so značilna za to podnebje z od 500-1000mm, dovolj jih je čez celo leto. Rastje je listnati gozd, prsti pa so rjave. Pojavlja se na severnem delu Japonske, na Korejskem polotoku ter v severovzhodni Kitajski.

Kontinentalno suho podnebje - polpuščavsko in puščavsko: temperature v tem podnebjju presegajo 20°C in nihajo prek leta. Padavin je pod 250mm, rastje pa je puščavsko tako kot tudi prsti. Pojavlja se v puščavi Gobi, Karakorum, v Džungariji ter puščavi Takla Makan.